

NAGRAĐA ZA ŽIVOTNO DJELO HRVATSKOG MUZEJSKOG DRUŠTVA 2024. GODINE
BRANKO KIRIGIN, MUZEJSKI SAVJETNIK U MIROVINI, ARHEOLOŠKI MUZEJ U SPLITU

Arheolog dr. sc. Branko Kirigin je muzejski savjetnik u miru i znanstveni savjetnik, rođen 1947. g. u Zagrebu. Osnovnu školu i gimnazijsko školovanje završio je u Hvaru, Zagrebu, Beogradu, New Yorku, te je 1971. g. diplomirao arheologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zadru 2000. g. s temom *Faros, parska naseobina: Prilog proučavanju grčke civilizacije u Dalmaciji*.

Od 1974. g. je bio zaposlen u Arheološkom muzeju u Splitu kao kustos Grčko-helenističke zbirke, gdje je radio do mirovine 2012. g. Od 1982. do 1987. g. bio je ravnateljem istog muzeja. Znanstvenim savjetnikom je postao 2007. g., te je izabran u zvanje docenta 2008. g. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu gdje je iste godine izabran za zamjenika voditelja Centra Studia Mediterranea.

Branko Kirigin (ko)autor je i suradnik na 11 izložbenih projekata, od kojih su dvije njegove autorske izložbe, *ΙΣΣΑ – otok Vis u helenizmu* i *Palagruža – otok među zvijezdama – Diomedov otok*, nakon gostovanja u svim relevantnim muzejskim institucijama u Splitu, Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Puli, Umagu te Oxfordu, do nedavno bile stalnim postavima u Spomen domu u Komizi i u Gospinoj Batariji u Visu. Također, koautor je stalnog postava Grčko-helenističke zbirke, otvorenog za javnost 2000. g. u Arheološkom muzeju u Splitu. (Ko)autor je 12 knjiga na hrvatskom i engleskom jeziku, 158 znanstvenih članaka u relevantnim domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima, 3 arheološka vodiča te je i danas aktivan u znanstvenoj produkciji. Aktivno sudjeluje na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, član je međunarodnih strukovnih udruženja. Bio je voditeljem i suradnikom mnogih znanstvenih domaćih i stranih međunarodnih projekata. (Su)organizator je međunarodnih znanstvenih skupova, uređivao je domaće i strane znanstvene zbornike i časopise.

Rad u Arheološkom muzeju u Splitu na Grčko-helenističkoj zbirci trasirao je Kiriginov znanstveni međunarodno priznati rad, usmjeren na materijalnu kulturu antičke grčke civilizacije na Jadranu (osobito u Dalmaciji), te njezinim odnosom i utjecajem na autohtono stanovništvo. Poseban naglasak u njegovom kontinuiranom znanstvenom interesu je na analizi grčke i helenističke keramike, sustavnim pregledima terena, arheologiji krajolika, osobito na zaštiti arheoloških spomenika i lokaliteta, te popularizaciji arheologije.

Već od 1967. g. sudjelovao je u mnogobrojnim arheološkim iskopavanjima na području cijele bivše države i u inozemstvu, od kojih je svakako potrebno posebno naglasiti njegova zaštitna i sustavna istraživanja na Visu, Hvaru, Palagruži i rtu Ploča. Projektom Jadranski otoci od 1992. do 1997. g. okupio je multinacionalni istraživački tim znanstvenika, koji je rekognosciranjima i istraživanjima otokâ Šolte, Brača, Hvara, Visa, Biševa, Lastova te osobito Palagruže prikupljen golem

fundus arheološkog materijala širokog kronološkog okvira. Rezultati tog nadasve pionirskog projekta kroz koji je stvorena baza podataka za 2000 arheoloških nalazišta na srednjodalmatinskim otocima i danas se kapitaliziraju, objavljuju te su svakako referentni za sva buduća arheološka istraživanja i teme vezane uz grčku kolonizaciju šireg dalmatinskog područja i suživot s autohtonim željeznodobnim zajednicama. Iz navedenih istraživanja značajno je obogaćen fundus Grčko-helenističke zbirke Arheološkog muzeja u Splitu (s preko 5000 raznorodnih inventiranih muzejskih predmeta), te je, uostalom, potaknut i osnutak Priručne zbirke i lokaliteta Issa, čiji je postav temelj arheološke zbirke budućeg stalnog postava novoosnovanog Zavičajnog muzeja Grada Visa.

Kiriginova predanost, ustrajanost i borba pri zaštiti arheoloških lokaliteta i spomeničke baštine zaslužuje posebno priznanje. Zahvaljujući njegovim ekstenzivnim elaboratima, prijedlozima i obrazloženjima, proširena je zona zaštite antičke Isse, zaštićeno je područje Palagruže te Starograskog polja na otoku Hvaru, čijim su angažmanom, u konačnici, taj kulturni krajolik i povijesna jezgra Staroga Grada, upisani 2008. g. na UNESCO-vu Listu svjetske baštine.

Kiriginova želja za popularizacijom arheologije i hrvatskih arheoloških lokaliteta ogleda se u golemom broju javnih i pozivnih predavanja na raznorodnim kulturnim i znanstvenim institucijama na tri kontinenta (Europa, Sjeverna Amerika, Australija). Njegov kontinuirani rad sa studentima, intenziviran je sudjelovanjem u nastavi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, te je pod njegovim (ko)mentorstvom uspješno obranjeno šest doktorskih disertacija na Sveučilištima u Zagrebu, Zadru i Ljubljani.

Za kraj, djelatnici Arheološkog muzeja u Splitu pamte ga kao kolegu i ravnatelja koji je poticao individualni, ali i kolektivni rad kustosa u spontanom, ujedno i discipliniranom ozračju, pružajući stručnu pomoć.